

Колумна високог представника Валентина Инцка: Слушајте глас народа

Пише: Валентин Инцко

Грађани Босне и Херцеговине захтијевају да политичари престану с препуцавањима и да почну да се боре против корупције и сиромаштва. Дом народа Парламента Федерације БиХ сутра ће имати прилику да покаже да политичари слушају глас народа.

Дом народа ће одлучити хоће ли потврдити приједлоге за именовања два кандидата на функције судија Уставног суда Федерације БиХ.

Грађани који се боре да саставе крај с крајем можда ће се упитати хоће ли и на који начин именовања у Уставни суд утицати на њихов свакодневни живот.

Одговор је јасан: да, утицаће – и то веома много.

Уставни суд је ту да штити јавни интерес. Али ако институције нису оспособљене да раде у свом пуном капацитету, то има своју цијену. Када Суд функционише на прави начин, онда он представља суштински елемент у машинерији власти. Међутим, када не функционише на прави начин, онда се машинерија власти може веома лако зауставити.

Већ неколико година Уставни суд Федерације БиХ није адекватно попуњен (због неслагања политичких странака о томе ко треба да буде именован на коју функцију). Због неименовања довољног броја судија из сваког конститутивног народа, Суд није био у могућности да оформи Вијеће за заштиту виталног националног интереса. То значи да Суд не може одлучивати у случајевима који се тичу заштите виталног националног интереса, што даље значи да мала група чланова Парламента може да блокира или одлаже доношење кључних одлука – укључујући и одлуке које су од суштинског значаја за несметано вршење власти у Федерацији и кантонима. Они једноставно могу да поднесу захтјев за заштиту виталног националног интереса знајући да Суд тренутно не може одлучивати о том захтјеву, а чињеница да је такав захтјев поднесен довољна је да спријечи сваку даљу активност Парламента или Владе.

Ово је био један од основних узрока политичке парализе у Федерацији.

Другим ријечима, неименовање судија Уставног суда умањило је могућности власти Федерације БиХ да се усредсреде на хитне мјере које су потребне за борбу против социјалних и економских потешкоћа с којима се грађани суочавају.

Ово не само да утиче на органе који су тренутно на власти него може имати и негативан утицај на процес формирања нових власти у Федерацији након октобарских избора, с обзиром да би током тог процеса могло доћи до дуготрајног застоја уколико би се покренуло питање виталног националног интереса, а Уставни суд не би имао судије потребне за разматрање таквог захтјева.

То је проблем који треба да се ријеши, а Дом народа сутра има шансу да га ријеши.

Након детаљних и дуготрајних консултација, предсједник Федерације је Дому народа на потврђивање доставио два имена с листе квалификованих кандидата коју је саставио Високи судски и тужилачки савјет.

Уколико ови кандидати добију подршку парламентарца, Суд ће моћи да формира Вијеће за заштиту виталног националног интереса и настави с обављањем кључних активности из свог дјелокруга.

Уколико ни један кандидат не добије подршку парламентарца, власти на свим нивоима у Федерацији и даље ће бити парализоване, а последице таквог стања ће сносити грађани.

Али, када су у питању интереси грађана, нема оправдања за дуготрајно и непотребно кашњење.

До сада договор није постигнут јер водеће странке користе именовања у Суд као монету за поткусуривање у политичкој игри.

То мора престати.

Грађани Босне и Херцеговине јасно су рекли да желе да владајуће елите престану с политичким позирањем. Грађани од својих представника траже да почну да рјешавају проблеме из стварног живота. Они желе да институције ове земље функционишу.

Сутрашња сједница Дома народа пружа странкама прилику да покажу да су чули глас народа и да су спремни да одговорно реагују водећи се здравим разумом.